

ดัชนีภาวะเศรษฐกิจ (KR-ECI) เดือนเม.ย. 63 ยังอยู่ในระดับต่ำ

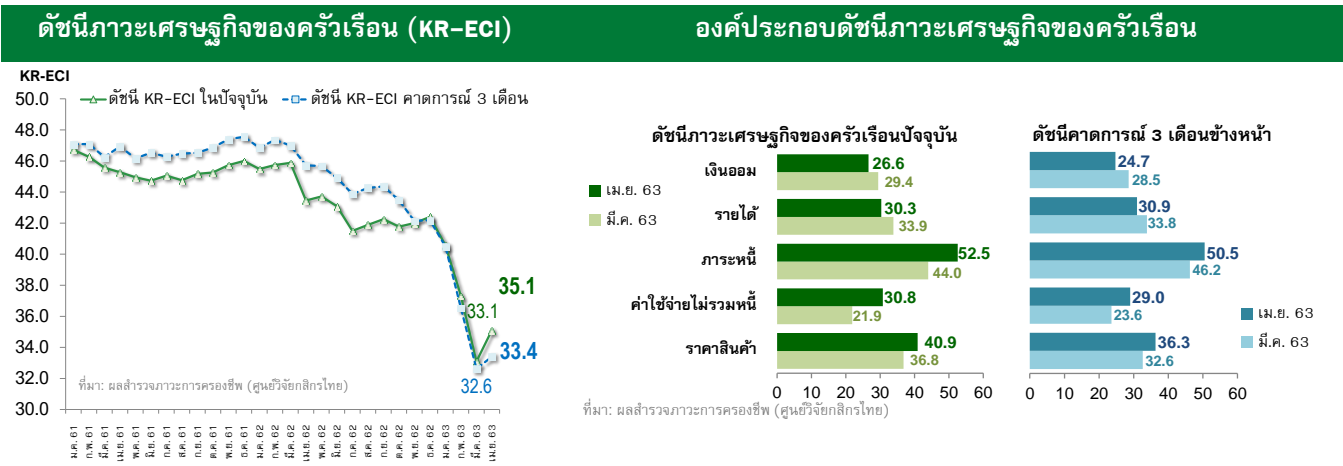
มาตรการพักชำระหนี้ช่วยผ่อนเบาภาระบางส่วน ขณะที่เครื่องใช้ด้านรายได้และเงินออมแยลงต่อเนื่อง

- ดัชนีภาวะเศรษฐกิจและการครองชีพของครัวเรือนไทย (KR-ECI) ในเดือนเม.ย. 2563 ยังอยู่ในระดับที่ต่ำมากเมื่อเทียบกับผลสำรวจในช่วงก่อนหน้า โดยอยู่ที่ระดับ 35.1 ซึ่งเป็นระดับที่ต่ำกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อนที่อยู่ระดับ 43.5 ค่อนข้างมาก โดยการเปลี่ยนแปลงของดัชนีภาวะเศรษฐกิจในเดือนเม.ย. 2563 มาจากประเด็นเรื่องภาระหนี้สินเป็นสำคัญ หลังจากที่มีการทำเรื่องขอพักชำระหนี้กับธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้น ประกอบกับครัวเรือนมีค่าใช้จ่าย (ไม่รวมหนี้สิน) ลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับเดือนก่อนหน้า ส่วนหนึ่งเป็นเพราะมีการเร่งใช้จ่ายเพื่อซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคที่จำเป็นไปในช่วงเดือนมี.ค. 2563 ประกอบกับผลจากมาตรการทำงานที่บ้าน (Work from home) ขององค์กรส่วนใหญ่เพื่อรักษาระยะห่างทางสังคม (Social distancing) ที่ทำให้ครัวเรือนมีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสุขภาพลดลง อีกทั้งครัวเรือนบางส่วนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมค่าใช้จ่ายไปในทางที่ประหยัดมัธยัสถ์มากขึ้น เนื่องจากมีความกังวลต่อภาวะเศรษฐกิจและการครองชีพของตนเองในอนาคต ซึ่งสอดคล้องไปกับดัชนีภาวะเศรษฐกิจและการครองชีพของครัวเรือนไทยอีก 3 เดือนข้างหน้า (3-month Expected KR-ECI) ในการสำรวจในเดือนเม.ย. 2563 ที่ยังอยู่ในระดับต่ำกว่าดัชนีภาวะเศรษฐกิจ ในปัจจุบันค่อนข้างมาก
- ดัชนีภาวะเศรษฐกิจ (KR-ECI) ในเดือนเม.ย. 2563 ยังไม่สามารถระบุชี้ชัดได้ว่า ภาวะเศรษฐกิจและการครองชีพของครัวเรือนไทยได้ผ่านจุดที่แย่ที่สุดไปแล้ว เนื่องจากเครื่องใช้ด้านรายได้และเงินออมยังปรับตัวแยลงต่อเนื่อง ในขณะที่เครื่องใช้ด้านค่าใช้จ่ายและภาระหนี้สินปรับตัวดีขึ้นจากมาตรการภาครัฐเป็นสำคัญ ซึ่งยังต้องติดตามสถานการณ์การครองชีพของครัวเรือนไทยในระยะข้างหน้าอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในประเด็นเรื่องรายได้และการจ้างงาน
- ศูนย์วิจัยกสิกรไทย มองว่า ภาวะเศรษฐกิจและการครองชีพของครัวเรือนไทยในช่วงไตรมาสที่ 3/2563 ยังคงเผชิญความเสี่ยงสูง แม้ในปัจจุบัน จำนวนผู้ติดเชื้อไวรัส COVID-19 ใหม่จะลดลงมาก และภาครัฐทยอยปลดล็อกมาตรการต่าง ๆ ไปบ้างแล้ว แต่การฟื้นตัวทางเศรษฐกิจและการปรับตัวทางธุรกิจภายใต้การรักษาระยะห่างทางสังคม (Social distancing) ยังคงต้องอาศัยระยะเวลาอย่างค่อยเป็นค่อยไป ท่ามกลางปัญหาเชิงโครงสร้างของเศรษฐกิจไทยที่ยังคงอยู่

ดัชนีภาวะเศรษฐกิจและการครองชีพของครัวเรือนไทย (KR-ECI) ที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ปริมณฑล และพื้นที่ต่างจังหวัดในเดือนเม.ย. 2563 ยังอยู่ในระดับที่ต่ำมากเมื่อเทียบกับผลสำรวจในช่วงก่อนหน้า โดยอยู่ที่ระดับ 35.1 ซึ่งเป็นระดับที่ต่ำกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อนที่อยู่ระดับ 43.5 ค่อนข้างมาก โดยการปรับตัวเพิ่มขึ้นของดัชนีภาวะเศรษฐกิจ ในปัจจุบันมาจากความกังวลของครัวเรือนที่ลดลงต่อประเด็นเรื่อง

ภาระหนี้สิน เนื่องจากครัวเรือนบางส่วนทำเรื่องขอพักชำระหนี้ประเภทต่างๆ เพิ่มขึ้น หลังจากที่ธนาคารพาณิชย์ สถาบันการเงินเฉพาะกิจ และ Non Bank ที่อยู่ภายใต้การกำกับของธปท. ออกมาตรการช่วยเหลือลูกหนี้เพิ่มเติมในเดือนเม.ย. 2563 ประกอบกับครัวเรือนบางส่วนมีค่าใช้จ่ายลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับเดือนมี.ค. 2563 จาก 3 ปัจจัยสำคัญ ได้แก่

- (1) มาตรการทำงานที่บ้าน (Work from home) เพื่อลดความเสี่ยงในการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ที่ทำให้ครัวเรือนมีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยลดลงจากเดือนก่อนหน้า โดยเฉพาะค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับการแพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 อย่างหน้ากากอนามัยและเจลแอลกอฮอล์ล้างมือ
- (2) การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้จ่ายของครัวเรือนไปในทางที่ประหยัดมัธยัสถ์มากขึ้น โดยครัวเรือนปรับลดการใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นในปัจจุบัน เนื่องจากมีความกังวลเกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจในอนาคตมากขึ้น
- (3) ฐานเปรียบเทียบที่สูงจากการเร่งซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคที่จำเป็นในช่วงต้นเดือนมี.ค. 2563 ก่อนมีการประกาศใช้ พ.ร.ก. การบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน ในวันที่ 26 มี.ค. 2563

ดัชนีภาวะเศรษฐกิจของครัวเรือน (KR Household Economic Condition Index หรือ KR-ECI) จัดทำขึ้นโดยศูนย์วิจัยกสิกรรมไทย เพื่อให้เป็นเครื่องมือที่สะท้อนความรู้สึกของครัวเรือนที่มีต่อภาวะการครองชีพทั้งในปัจจุบัน และในช่วง 3 เดือนข้างหน้า โดยค่าดัชนีที่สูงกว่าระดับ 50 หมายถึง ครัวเรือนส่วนใหญ่มองว่า ภาวะการครองชีพ “ดีขึ้น” ในทางตรงกันข้าม ค่าดัชนีที่ต่ำกว่าระดับ 50 หมายถึงภาวะการครองชีพ “แย่ลง”

หมายเหตุ: ศูนย์วิจัยกสิกรรมไทยขยายขอบเขตการสำรวจภาวะเศรษฐกิจของครัวเรือนไปยังส่วนภูมิภาค (ต่างจังหวัด) ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2560 เป็นต้นไป

อย่างไรก็ดี ดัชนีภาวะเศรษฐกิจ (KR-ECI) ในเดือนเม.ย. 2563 ยังไม่สามารถสะท้อนได้ว่า ภาวะเศรษฐกิจและการครองชีพของครัวเรือนไทยได้ผ่านจุดที่ย่ำแย่ที่สุดไปแล้วได้ นั่นเป็นเพราะว่า เครื่องชี้ด้านรายได้และเงินออมยังคงปรับตัวแย่ลงจากเดือนก่อนหน้า ส่วนหนึ่งเป็นผลจากมาตรการรักษาระยะห่างทางสังคมที่ทำให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจในประเทศลดลง โดยศูนย์วิจัยกสิกรรมไทยได้ทำการสำรวจเพิ่มเติมเกี่ยวกับการครองชีพของครัวเรือนไทยภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 ในเดือนเม.ย. 2563 พบว่าภายใต้การบังคับใช้ พ.ร.ก. การบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉินในปัจจุบัน ครัวเรือนไทยที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพฯ และปริมณฑลที่ทำการสำรวจส่วนใหญ่จะอยู่บ้านได้อีกเพียง 1-2 เดือน (นับหลังจากเดือนเม.ย. 2563) หากเกินกว่านี้ จะได้รับความเดือดร้อนในการครองชีพเป็นอย่างมาก (ไม่มีเงินเพียงพอที่จะซื้ออาหารประทังชีวิต ใช้หนี้ รวมไปถึงจ่ายค่าเช่าที่อยู่อาศัย) ในขณะที่ครัวเรือนไทยที่อาศัยอยู่ต่างจังหวัดส่วนใหญ่อยู่บ้านได้อีกเพียงเดือนเดียวเท่านั้น โดยมาตรการภาครัฐที่ครัวเรือนส่วนใหญ่ต้องการ คือ การได้รับเงินเยียวยาอย่างทั่วถึงทุกครัวเรือน

และมาตรการใช้ไฟฟ้าและน้ำประปาฟรี (ทำการสำรวจในช่วงเดือนเม.ย. 2563) ทั้งนี้ กระทรวงพลังงานได้ออกมาตรการช่วยเหลือบรรเทาค่าใช้จ่ายสาธารณูปโภคเพิ่มเติมในช่วงปลายเดือนเม.ย. 2563 ซึ่งน่าจะเป็นอีกหนึ่งมาตรการที่ช่วยเหลือครัวเรือนไทยได้อย่างตรงจุด

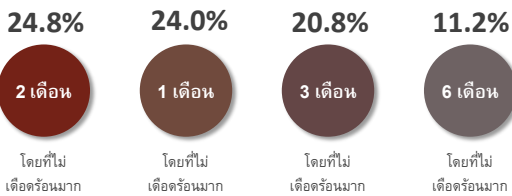

ผลการสำรวจสถานการณ์การครองชีพของครัวเรือนไทย ท่ามกลางการแพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 ในช่วงเดือนเมษายน 2563

ครัวเรือนที่อาศัยในพื้นที่กรุงเทพฯ และปริมณฑล

\$ ก่อนเกิดการระบาดของไวรัส COVID-19 ครัวเรือนมีค่าใช้จ่าย (ไม่รวมหนี้) เฉลี่ยประมาณ **17,887** บาทต่อเดือน

1 หากมีการประกาศล็อกดาวน์ให้ทุกคนอยู่แต่ในบ้าน หลังเดือนเม.ย. 2563 ท่านคิดว่าจะหยุดอยู่บ้านได้อีกกี่เดือน โดยที่ไม่**เดือดร้อนมาก**?
(*เดือดร้อนมาก ในบริบทนี้ หมายถึง ไม่สามารถดำรงชีพต่อไปได้ ไม่มีเงินเพียงพอที่จะซื้ออาหาร ไม่เหลือเงินออม ไม่มีเงินชำระหนี้ ไม่มีเงินเพียงพอที่จะจ่ายค่าเช่าห้อง)

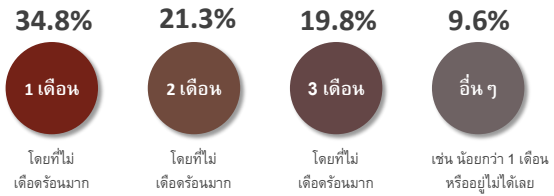
2 ครัวเรือนไทยต้องการความช่วยเหลือใดจากรัฐบาลมากที่สุดภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 ในขณะนี้?

ครัวเรือนที่อาศัยในพื้นที่ต่างจังหวัด

\$ ก่อนเกิดการระบาดของไวรัส COVID-19 ครัวเรือนมีค่าใช้จ่าย (ไม่รวมหนี้) เฉลี่ยประมาณ **11,867** บาทต่อเดือน

1 หากมีการประกาศล็อกดาวน์ให้ทุกคนอยู่แต่ในบ้าน หลังเดือนเม.ย. 2563 ท่านคิดว่าจะหยุดอยู่บ้านได้อีกกี่เดือน โดยที่ไม่**เดือดร้อนมาก**?
(*เดือดร้อนมาก ในบริบทนี้ หมายถึง ไม่สามารถดำรงชีพต่อไปได้ ไม่มีเงินเพียงพอที่จะซื้ออาหาร ไม่เหลือเงินออม ไม่มีเงินชำระหนี้ ไม่มีเงินเพียงพอที่จะจ่ายค่าเช่าห้อง)

2 ครัวเรือนไทยต้องการความช่วยเหลือใดจากรัฐบาลมากที่สุดภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 ในขณะนี้?

ที่มา: ศูนย์วิจัยกสิกรไทย
หมายเหตุ: สำรวจในช่วงเดือนเมษายน 2563

ในขณะที่ดัชนีภาวะเศรษฐกิจและการครองชีพของครัวเรือนในอีก 3 เดือนข้างหน้า (3-month Expected KR-ECI) อยู่ที่ระดับ 33.4 ในการสำรวจช่วงเดือนเม.ย. 2563 ซึ่งมาจากมุมมองของครัวเรือนที่ลดความตึงเครียดลงบ้างต่อประเด็นเรื่องภาระหนี้สินในระยะ 3 เดือนข้างหน้า หลังจากที่ทำเรื่องขอพักชำระหนี้กับสถาบันการเงินไปก่อนหน้านี้แล้ว อย่างไรก็ตาม ดัชนีภาวะเศรษฐกิจฯ ในอีก 3 เดือนข้างหน้า (3-month Expected KR-ECI) อยู่ในระดับต่ำกว่าดัชนีภาวะเศรษฐกิจฯ ในปัจจุบัน (KR-ECI) ค่อนข้างมาก สะท้อนความกังวลของครัวเรือนต่อภาวะเศรษฐกิจไทยในระยะ 3 เดือนข้างหน้า (เดือนพ.ค.-ก.ค. 2563) ที่แย่กว่าปัจจุบัน (เดือนเม.ย. 2563)

โดยสรุปแล้ว ดัชนีภาวะเศรษฐกิจและการครองชีพของครัวเรือนไทยในปัจจุบัน (KR-ECI) และดัชนีภาวะเศรษฐกิจฯ ในอีก 3 เดือนข้างหน้า (3-month Expected KR-ECI) ยังอยู่ในระดับที่ต่ำมาก จากเครื่องชี้ด้านรายได้และการออมที่ยังคงปรับตัวแยกลง อย่างไรก็ตาม ค่างวด (ภาระหนี้สิน) ของครัวเรือนปรับตัวลดลงจากอานิสงส์ของมาตรการพักชำระหนี้ของสถาบันการเงิน

ศูนย์วิจัยกสิกรไทย มองว่า ภาวะเศรษฐกิจและการครองชีพของครัวเรือนไทยในช่วงไตรมาสที่ 3/2563 ยังเผชิญความเสี่ยงสูง แม้จำนวนผู้ติดเชื้อใหม่ในประเทศจะลดลงมาอยู่ในระดับหลักหน่วยและมีการทยอยคลายล็อกกิจกรรมทางเศรษฐกิจในประเทศไปบ้างแล้ว แต่การฟื้นตัวทางเศรษฐกิจและการปรับตัวทางธุรกิจภายใต้การรักษาระยะห่างทางสังคมอาจจะใช้ระยะเวลาเป็นปี ขึ้นอยู่กับการคิดค้นวัคซีนและการผลิตที่เข้าถึงประชากรหมู่มาก ท่ามกลางปัญหาเชิงโครงสร้างของเศรษฐกิจไทยที่ยังไม่ได้รับการแก้ไขให้แล้วเสร็จ

Disclaimer

รายงานวิจัยฉบับนี้จัดทำเพื่อเผยแพร่ทั่วไป โดยจัดทำขึ้นจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ที่น่าเชื่อถือ แต่บริษัทฯ มิอาจรับรองความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ หรือความสมบูรณ์เพื่อใช้ในทางการค้าหรือประโยชน์อื่นใด บริษัทฯ อาจมีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงข้อมูลได้ตลอดเวลาโดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า ทั้งนี้ผู้ใช้ข้อมูลต้องใช้ความระมัดระวังในการใช้ข้อมูลต่างๆ ด้วยวิจารณญาณของตนเองและรับผิดชอบในความเสียหายทั้งสิ้น บริษัทฯ จะไม่รับผิดชอบผู้ใช้อำนาจบุคคลใดในความเสียหายจากการใช้ข้อมูลดังกล่าว ข้อมูลในรายงานฉบับนี้จึงไม่ถือว่าเป็นการให้ความเห็นหรือคำแนะนำในการตัดสินใจทางธุรกิจ แต่อย่างใดทั้งสิ้น